

Uru ngai etikirighi Pol ghe pitiela ta aKolosae atoa Inangari emuemua

Ia oia uru ngai etikirighi Pol ghe pitiela nau ghe tokatoka tale ale mata voovoo, nongina Ipises, Pilipae me Pilimon. Pol karika ghe lao sio eKolosae, ta Epapras aKolosae ia ghe nongola masi kiukiu eIpises, ghe aiesoala, me ghe oghi saela eKolosae tani ppoaa okae, me ale manga ateva eKolosae ghe lutula.

Tau ngalomasaanga ngatoa la nannaa va katoa laghe mae sio eKolosae me laghe apasungaala voto kamena okae, me Pol ghe aloannala tani auliaa kieira aKolosae atoa tale voto kamena laghe aapasunga. Ghe aulia ngakorokorongana va Iesu mata ngemua tale masi kiukiu, me marova teva voto elaulau Iesu, kamena ia. Ita rau mene aimuli usi tee voto taumattu ngatoa la ghaauliaa va masina, me ita rau mene kkauaa ensolo atoa, ta ita aimuli usi tee Iesu, me gheeleiaaita etani masina. Pol ghe auliaa teela vaalua tani toka amasina tale ale manga ateva me tanganueita.

Tani kila amuemua

Aitiutiu tale inangari 1:1-2

Iesu mata ngemua ia tale masi kiukiu 1:3-2:5

Aimuli usi tee Iesu, me karika niaapasunga kamena 2:6-23

Am tokatoka nongina kapuna atoa God 3:1-4:6

Airuuru tale inangari 4:7-18

Pol ghe amasimasila tau ngaiesoa ngatoa eKolosaes

¹ Aghi Pol, kapuna apostolo ieghi Karisto Iesu me tale aloaloannaane God, me Timoti kapuita ia.

² Angalu pitipiti atu etaimim akapa lo atoa taumattu manga am me am aaiosoa ta Karisto eKolosaes. Alooloo sae va maamasinaane me luei ekasukasu ta God aue etoka etaimim.

Nikaili emasina me nilooloo sae

³ Angalu kaakaili emasina ta God Tamana ia Vau eteva Iesu Karisto tale kalumami nilooloo sae,

⁴ poli angalu ghe nongola uneimim niaikaiaa ta Karisto Iesu me aielousiaaimim ta kapuna taumattu ngakapa atoa God manga ila.

⁵ Am aikaiaa poli God eaaitaraa aipolipoli eteva epona liu am kilakila va aue etau aatu. Ngam ghe nongo vella arau tale inangari koronna, tale masi kiukiu,

⁶ ghe mae sio etaimim. Me tale kosa akapa ateva inangarina ateva God ekuukuneeaa uene me epiipinosa nongina ghe gheleila etaimim nau am ghe kilala inangari koronna tale maamasinaane God.

⁷ Am ghe nongoala ta masi kapumami eteva ta Epapras, kapuna tau ngai uungu eteva ia Karisto, me egheelei emasinaaili uunguaane, eghaaghaa liumami.

⁸ Me ange auliaa tau mae sio etaimimi kaluimim niaielousi kanna Spirit Manga.

⁹ Liuna avalua o me nau eteva ami ghe nongola karika ami ghe ainoanala tani looloo sae tani kolomi God tani tau aatu alomasaanga tale Spirit Manga ateva me aue am kila aloannaane God.

¹⁰ Me aue am kasu tale masi salana eoneoneaa Vau ngepona ateva, me aue am amasimasia nau am ghelei masi niuungu me aue am tani kila amasinaaili God.

¹¹ God aue easarasarakanaiem tale kinatama sarasarakaniaane tani gheleiem va am rau mene sio asoasooa tale nau sesa arova emae, ta aue am nim matua ngatoka, me am masimasi

¹² tani kaili emasina sae ta Tamaita ateva, ia ghe gheleiemla va am tee am rooroo tani ghaa saa llo ghe suitongaala va ekaluimim epona liu tee kapuna taumattu ngatoa God manga tale mallanga ateva.

¹³ God ghe ghaa oghitala tale sarasarakaniaa saurrom ateva, me ghe atokaita lao sio tale ararimangalina ateva Natuna ateva eaaielousieinia.

¹⁴ Ie nonga aighaa oghiita ia, me ekakkaluaa kaluita ssavoto.

Iesu Karisto ia nonga tale voto akapa

¹⁵ Karisto tootoona ia God ateva, karika ita rooroo tani taraia, ghe tokala arau me ia mue ia tale voto akapa God ghe gheleila.

¹⁶ Poli ta ngetana voto akapa God ghe gheleila, voto epona liu me tale kosa ateva, voto ita taatara me voto karika ita rooroo tani tara, me ila aka-paaili ensolo atoa, kuturu etoa, raroai etoa me

1:9: Ips 1:16-17. **1:11:** Ips 1:19; 3:16. **1:12:** Ips 1:11, 18.
1:13: Luk 22:53; Ips 2:2. **1:14:** Ips 1:7. **1:15:** 2 Ko 4:4; Jon 1:18.

asease tau ngai toitoi etoa. God ghe gheleila isaa akapaaili voto ta Karisto, me kanna Karisto.

¹⁷ Ghe tokala emua arau, me ta ngetana isaa akapaaili voto etokatoka amasina.

¹⁸ Me ia emuemua ale manga ateva nongina uruita ateva emuemueaa vaulaniita ateva. Ia ghe toka akasinala me aitiutiu ia tani totu tale nimate. Ia avalua o me ie nonga eaitara ngakapanaaili voto atoa.

¹⁹ Poli God emasimasi va isaa akapaaili voto kanna God etoka ta Karisto.

²⁰ Ta ngetana God ghe mene atoka aitauaala isaa akapa voto teeia, voto tale kosa ateva me epona liu, me ghe gheleila luei tale raena ateva Natuna ateva tale aikotoo ateva.

²¹ Me am, isaa too nau am ghe masaeiliila me tale nannaaimim am ghe sessa tee God, me gheegheleiaaimim sesa,

²² me isaa oia ia ghe atoka aitaeiniemla teeia tale matemateane tale aikotoo ateva, tani maeainiem nongina etokatoka, manga, me raarangisana, me karika righi sesa gheegheleiaaimim,

²³ arova am aloanna tani mene lao tee tale kaluimim niaikaaiiaa, karika am mene tau velu uneimim niaikaaiiaa tale masi kiukiu am ghe nongola, laghe ppooaala tale isaa akapaaili taumattu tale kosa ateva, me aghi tee, Pol, tau ngai uungu ieghi tani ppooaa ia o masi kiukiu.

Uunguaane Pol tale ale manga

1:17: Jon 1:1; 8:58. **1:18:** Ips 1:22-23; Apos 26:23; Aotu 1:5.

1:19: Kol 2:9. **1:20:** Ips 1:10. **1:21:** Rom 5:10; Ips 2:12.

1:22: Ips 5:27; Rom 5:10.

²⁴ Ghaine amasimasi tani ghaa maamatana tani aisausieinam, me aghelei erooaa maate Karisto ghe suitoongainaghila va aghaa tale vilikighi, tani sausi ale manga ateva.

²⁵ God ghe tau mae sio niuungu etaghi tani uungu mausi ale manga ateva, ghe sungieghila tani ppoaa ngakapa masi kiukiu etaimim.

²⁶ Ia o inangari eteva ang ghe aisuliaa vella arau, me tale isaa oia nau ang ghele kaurekatila tale taumattu manga.

²⁷ God ghe suitoongainilala tani apasunga voto aisulianna etaira, va tau ngeleka atoa aue la ghaa kinatama niarangise ateva, me Karisto aue etoka teeiem tau ngeleka atoa, me am atoka tuutuliimim tale voto emae epona liu.

²⁸ Ami aaulia ngaotu Karisto, ami aauliaa kieira taumattu ngakapa atoa me ami aapasunga ta taumattu ngakapa atoa tale alomasaanganiaane Karisto, tani ghelei taumattu ngakapa atoa va la matuenna ta Karisto nau la tingina emua ta God.

²⁹ Liuna avalua o me auungu ekorokorongana tale isaa akapaaili sarasarakaniaane etautau mae etaghi.

2

¹ Aghaloanna tani auliaa kieimim vaalua aghe saula maamatana mausiimim me tau ngai kkaua ngatoa eLaodesia, me tee lo atoa la aikaaiiaa karika poi laghe taraieghi.

1:25: Ips 3:2, 7-8.

1:26: Rom 16:25-26; Ips 3:5, 9.

1:29: Ips 3:7, 20; Plp 4:13.

² Aghanna tani aisausieinila me tani gheleila va la toka aitauaa tani korokorongana tale ni-aielousi. Aue la kaarasi tani ghaa niarangise me alomasaanga, me aue la kila voto aisulianna kanna God, isaa ta Karisto.

³ Karisto nonga erooroo tani ghelei taumattu ngatoa la alomasaanga me tani apasunga llo voto God eaipanipaniaa ta taumattu ngatoa.

⁴ Aghaauliaa etaimim llo oia voto, ta toa taumattu la rau kameam nonga tale kamena niapasunga am nongonongo arova masinaaaili.

⁵ Arongona ta masaeuili ieghi etaimim, me urunguitanighi eteva etokatoka teeiem, me amasimasi tani tara va tokatokaaimim masina me uneimim niaikaaiaa ta Karisto korokoronganaaaili.

Ouna ateva mauhue ta Karisto me karika tale inangari niloeloe

⁶ Me isaa oia, nongina ngam ghe ghaala Karisto Iesu va ang ghe Vauimmi iela, am kasu teeia nau etoa.

⁷ Am atoka maamauluaaimim epona etana nongina ai eteae oane eposoposo asarasarakana ia, me am tingina akorokorongana tale niaikaaiaa am ghe ghaala, me aue am kaili emasina etana nau etoa.

⁸ Am aipanipaniaa! Toa taumattu la rau kameam nonga tale nim nannaaira pei tale kosa ateva oia korokoronganaaaili me kamena, emae-mae ta raroai etoa me karika emae-mae ta Karisto.

⁹ Poli isaa akapaaili voto kanna God etoka ta Karisto,

¹⁰ me ngam ghe pasula nau am tokatoka ta Karisto, ia emuemue ngakapa tau ngai toitoi etoa me namu ngatoa tee.

¹¹ Nau eteva am ghe mae sio ta Karisto am ghe ghaala ni-isoiso, karika tale ni-isoiso tuunga ateva, ta am ghe ghaala ni-isoiso ateva kanna ia Karisto, ghe iso vella vilikina tale matemateane,

¹² poli am ghe mate teela Karisto nau eteva laghe asuuemla tale manu me am ghe totu teeiela tale ouna ateva maulue, poli am aatoka tuu-tuliimim tale kaluimim niaikaaiiaa elome tale sarasarakaniaana God, ghe totula Karisto tale nimate.

¹³ Am nongina va matena am poli kaluimim ssavoto me poli sesa gheeleiaaimim karika ghe kapa, vara me God ghe ghelei esakesakeamla ta Karisto, ta ghe kkaluaala isaa akapaaili kaluimim ssavoto.

¹⁴ Ghe sei vella kaluita ssavoto tale uru ngai laghe pitila me kaluita dinao nau ghe matela tale aikotoo.

¹⁵ Tale isaa o salana, ghe apalala sarasarakaniaa sesa spiriti etoa me tau ngai toitoi etoa me ghe apalatailala ta mataira taumattu ngatoa nau eteva ghe apalailala tale aikotoo.

¹⁶ Ia avalua o me am rau mene tau veluem va la auliaa teiem tale inana am namanama me manu am ropiropi me karika am laolao tale kasina tana uneira nivelu eitauaa tale nau manga tale kateva

2:9: Jon 1:14, 16. **2:10:** Ips 1:21-22. **2:11:** Rom 2:29. **2:12:** Rom 6:4. **2:13:** Ips 2:1, 4-5. **2:14:** Ips 2:14-16; 1 Pita 2:24. **2:16:** Rom 14:1-13.

kateva ninamanama me kateva kateva ulana me tale nau sambati.

¹⁷ Isaa o inangari niloeloe me kastam nim tootoo voto auena emae, me ia o Karisto, ia koronna ia, ang ghe mae sio.

¹⁸ Am rau mene tau velu taumattu ngatoa va la ghelei kaluimim nikkauaa tani ue va am siuaa nannaaimim me am kkauaa ensolo atoa me la annaa va muennaaili ila poli laghe tarala nitaatara, sesa nannaaira egheeleila me la tautau sae nannaaira.

¹⁹ Karika la tokatoka tee Karisto, ia nongina uruita eposoposo aitauaa vaulaniita me riuita me ita piipinosa nau eteva God eapinosaita.

²⁰ Am ghe mate teela Karisto, me ghe akekke-liemla tale raroai etoa, me vaalua am mene usiisi inangari niloeloe tale kosa ateva oia:

²¹ Am rau mene poso, am rau mene namunamuaa, am rau mene tuli!

²² Isaa o ase inangari niloeloe pei tale kosa ateva oia aue ekapa, nim kaluira taumattu ngatoa la apasunga.

²³ Isaa o inangari niloeloe enim gheeleila va la kkauaa me la ghelei voto tale vilikiira va enim usilaa nannaaira. Isaa o inangari niloeloe arova tani alomasaanga, karika, me karika etautau mae righi niaisausi tani apala sesa gheeleiaa kateva kateva taumattu.

3

Am toka tale ouna ateva mauhue

2:17: Hib 8:5. **2:19:** Ips 2:21; 4:16. **2:20:** Gal 4:3, 9; 1 Tim 4:3. **2:22:** Mat 15:9.

¹ Nau am ghe totula tale ouna ateva maulue, am ghe totu eitauaa teela Karisto, me am tani pae voto ngepona liu, nongina Karisto etokatoka tale pai muenna atelange ta God

² me am atoka nannaaimim tale voto ngepona liu me karika va voto tale kosa ateva.

³ Tale lo ateva oia maulue angam ghe matela etana, me maamauluaaimim tuunga ateva eaaisuliaa ta Karisto elome ta God.

⁴ Karisto etautau aatu maulue ateva. Me nau eteva ekaurekati tale kosa akapa ateva, aue eapa-sunga sarasarakaniaane me mallangina, am tee aue am lao aitauaa teeia me aue la tara akapaiem me maamauluaaimim aue etoka tee Iesu, karika aue am aisuliaa me aue am toka tale mallangina ateva.

⁵ Liuna avalua o me am ghelei emate sesa ninannaa me sesa voto tale kosa ateva oia: uun-guaa niailai salosalooa see, karika am mene kune taita me vause, me am rau mene ghelei llo voto sesa taumattu ngatoa la paapalata, me aloaloannaaimim korokoronganaaili tani kune vause me taita tani ghelei ssavoto, me nikuruetu, nim nongina va am kakkauaa tootoo.

⁶ Poli isaa o ase voto, sessaiaane God aue emae sio.*

⁷ Me am, am ghe kasukasu tale llo akasina maulue sesa am ghe tokatoka etana.

⁸ Me isaa oia, am ghaa velu etaimim isaa o asease voto nongina nisessai, me niauliaa

3:1: Mak 12:36; 16:19; Ips 1:20. **3:2:** Mat 6:33. **3:5:** Rom 6:6, 11; Ips 4:19; 5:3-6. * **3:6:** aue emae sio Kasina uru ngai laghe pitila, laghe pitila aue emae sio ta lo atoa la sassakieinia. **3:8:** Ips 4:25-29; 5:4.

saasakiaa ta kateva, me nitam aloanna kateva, me niaasake, me inangari nilakolako ta paaimim.

⁹ Karika am mene aikameaa, nau eteva am ghe ghaa vella uunguaaimim pei ngarau am ghe gheeghelei

¹⁰ me am ghe mene tiuaa ngaounala nau God ghe mene ghelei eounaiemla tale tootoona ateva lo ateva ghe gheleitalla, tani ghelei va am tani kila aalomasaanganiaane.

¹¹ Tale ouna ateva maulue karika toa aJiu me karika toa aGrik, me karika toa isoiso me lo atoa karika isoiso ila, me lo atoa karika va aJiu ila me aGrik ila, me lo atoa karika alomasaanga ila, me lo atoa karika la rooroo tani ghelei voto tale nim nannaaira, me lo atoa la rooroo tani ghelei nongina la aloanna tani ghelei, ta Karisto ie nonga akapa etaira.

¹² Nongina God ange suiteongainamla va am manga am, me eaailousiangailiem, am amolulumuem tale isaa o niuungu: am alousiusi tee lo atoa la tokatoka tale maamatana, me niaisausi etani mae tale urunguitaniimim, me am sioaa nannaaimim ta katoa, me am nnaa mene kateva, me karika emene sessai parasiem ta mene kateva.

¹³ Arova ange gheleila voto ateva karika masina ia me karika ange mae sio ta nannaam, unim sioaa nannaam me lao aitauaa teeia, me arova kateva eghelei saasakiaa, am kkalueinia, nongina Vau eteva ghe kkaluaala kaluimim maamatana.

¹⁴ Me tale llo voto matuutulienea, am ailousia ngakoronna me aue am toka amasina tee mene

kateva.

¹⁵ Am tau velu kanna luei eteva Karisto emuemue tale urunguitaniimim, nongina ghe koloamla tani kateva nonga, me am kaili emasina.

¹⁶ Am tau velu inangarina ateva Karisto etoka elome etaimim me eapasunga ta kateva kateva alomasaanga tani kkinari tau sae emaemae ta Spiriti eteva, me kkinari tee nimasimasi tani tau sae God tale urunguitaniimim.

¹⁷ Me saa llo am ghelei tale inangari me niu-ungu, am ghelei llo voto tale ararina atea Vau eteva Iesu, tani kaili emasina ta God Tamaita ia.

*Inangari niloeloe tale
kateva kateva tau ngaiesoaa*

¹⁸ Vause atoa lailai iem, am atoka nannaaimim ta taitaniim atoa ta isaa o voto ghulughuluena ta Vau eteva.

¹⁹ Taita atoa lailai iem, am aielousiaa vauseniim atoa karika am mene sorriena teeila.

²⁰ Aliko etoa am nongo usilaa tamaimim me kinaimim atoa tale isaa akapa voto, poli isaa o voto eaamasimasi Vau eteva.

²¹ Tamatama atoa am rau mene savalaa natuimim atoa va esessaila, ta erau ghelei nannaaira va esioaili euu.

²² Lo atoa am uungu me karika am tokatoka tale aloaloannaaimim, am nongo usilaa vauim atoa tale kosa ateva oia tale voto akapa. Karika am mene uungu nonga ta nau eteva la taataraiem va am ghelei emasimasila, ta am uungu tale masi

3:15: Plp 4:7; 1 Ko 12:27; Ips 4:4. **3:16:** Ips 5:19. **3:17:** 1 Ko 10:31; Ips 5:20. **3:18:** Ips 5:22. **3:19:** Ips 5:25. **3:20:** Ips 6:1. **3:21:** Ips 6:4. **3:22:** Ips 6:5-8.

ninannaa emaemae tale urunguitaniimim, me tani oneoneaa God.

²³ Saa niuungu am gheelei, am ghelei tale masi ninannaa emaemae tale urunguitaniimim ateva, nongina va am uungu ta Vau ngepona ateva, me karika va ta taumattu ngatoa.

²⁴ Am uungu emasina poli am kilakila va ta Vau eteva aue am ghaa voto masina ghe aulia ngalokoila, nongina aipolipoli. Am uungu ta Vau eteva Karisto.

²⁵ Tau ngai ghelei ssavoto atoa aue la ghaa aipolipoli tale llo voto sesa laghe gheleila. Karika aue righi niaimassiaa.

4

¹ Vau etoa am aitoiaa tau ngai uungu etoa karika la tokatoka tale aloannaaira, me am ghelei emasina me ghulughuluena lao ta kapuimim tau ngai uungu etoa, ta am kilakila va am tee kapuimim Vau eteva ia epona liu.

Niailoae tale nikokkolomi sae

² Am rau mene amaomao tani kokkolomi sae, me nau am kokkolomi sae, nannaaimim eoti, me am kaili emasina sae ta God.

³ Me am kokkolomi sae mausiimami tee va God aue etau mae salana tani laa ppooaa masi kiukiu, me aue ami aulia ngaotu voto aisulianna isaa ta Karisto, poli aghe poppooaa masi kiukiu eteva, laghe atokaieghi ssola tale ale mata voovoo.

⁴ Atani mene mene ppooa ngaotu masi kiukiu ta taumattu ngatoa. Ia avalua o me am kokkolomi

sae ta God me aue esausieghi tani kila tani ppooa ngamasinaaaili.

⁵ Nau am tokatoka tee taumattu karika la aikaa-iaa ta Iesu, am tani aitoka tee llo voto am gheeleei me am rau mene tau velu kasina voto va enim peisaane.

⁶ Nau etoa am sama amasina etaira, nongina uela ateva eaamasikkana anem inana, ia avalua o me aue am kila tani asokoi kaluira nikokkolomi.

Airuuruu tale inangari niloeloe me nimasimasi

⁷ Tikikus aue eaulia ngakapa voto ghe ailutu-aala etaghi. Ia nengaghi tuungia aghailousieinia. Ia kapuna tau ngai uungu ia Vau ngepona ateva nongina aghi, me egheeleei emasinaaaili uunguaane.

⁸ Aghe sungiela tani mae taraiem tale masi voto am kila etana va sa ateva elutulutu etaimami, me ia aue eakorokorongana urunguitaniimim.

⁹ Aue emae aitaaua tee Onesimas, am kilak-ilaia ghe kasula ona tale masalikiimim atea, egheeleei emasinaaaili uunguaane me ami aaielou-siangailia. Ilalua aue lalu auliaa etaimim isaa akapaaili voto elutulutu oia.

¹⁰ Aristakus esuula masimasiaane etaimim. Etokatoka teeieghi tale ale mata voovoo. Me Mak, aloana ta Banabas ia tee esuula masimasiaane etaimim. Am nnaa inangari aghe auliaala tale uunguaane Mak; arova emae etaimim, am aikoloainia.

¹¹ Me Iesu, la kolokoloa va Jastas, ie tee esuula masimasiaane tee etaimim. Ilotolu o taita

4:5: Ips 5:15-16. **4:6:** Ips 4:29; 1 Pita 3:15. **4:7:** Ips 6:21.

4:8: Ips 6:22. **4:9:** Plm 10-12. **4:10:** Apos 12:12; 15:37-39; 13:13; 2 Tim 4:11.

kotolu ilotolu nonga ajiu ilotolu. Ilotolu lotolu kakkauaa, me lotolu uungu teeieghi tale arari-mangalina ateva God. Lotolu kaakaarasi tani aisausieinaghi.

¹² Epapras tee ghe kasula ona tanganueimim ie tee etautau aatu masimasiaane etaimim. Ia kapuna tau ngai uungu ia Karisto Iesu. Karika enim aaitoka ta ekokkolomi sae nau ekapa atoa poli am, va am tingina akorokorongana me am matuenna me aue am kilaaili saa voto God ealona va am ghelei.

¹³ Aghaloanna tani aulia ngakorokorongana etaimim va ia euungu ekorokoronganaaili tani sausiem, me lo atoa tee eLaodesia me Ierapolis.

¹⁴ Luk dokta ia ami ailousiangailiia etautau aatu masimasiaane etaimim me tee Diimas.

¹⁵ Me am auliaa tee masimasiaaghi ta tuemami me nengamami etoa eLaodesia, me ta vause ateva la kolokoloa va Nimpa me tee ta lo atoa la kakkauaa tale alena ateva.

¹⁶ Nau eteva lo atoa am tokatoka eKolosaes am ruu tani nongo uru ngai etikirighi oia am mene laoinia me la ritia tale ale manga ateva eLaodesia. Me am tani riti ia oia uru ngai etikirighi aghe pitila ta aLaodesia ngatoa.

¹⁷ Me am auliaa ta Akippus va, “Utani ghelei ekapa llo voto Vau eteva ghe tau aatu sio va ughelei.”

¹⁸ Aghi Pol, aghe pitila isaa oia masimasiaaghi. Am annaa tokatokaaghi tale ale mata voovoo. Aloo lo sae va maamasinaane God aue etoka teiem.

Mussau-Emira Bible
Portions of the Holy Bible in the Mussau-Emira
Language of Papua New Guinea
Sampela hap Buk Baibel long tokples Mussau-Emira
long Niugini

copyright © 2006, 2008, 2013, 2016, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mussau-Emira

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 13 Dec 2023

9cad943-c245-5983-a663-5b2655bf0449